Tiananmen-activisten veroordeeld in Hongkong

14.9.2026 - | Amnesty International Nederland

Het Hooggerechtshof van Hongkong veroordeelde op 11 september 2026 de organisatoren van een Tiananmen-herdenking in Hongkong tot gevangenisstraffen.

Het gaat om advocaat Chow Hang-tung, veroordeeld tot zeven jaar en drie maanden gevangenisstraf, Lee Cheuk-yan die tot zeven jaar gevangenisstraf werd veroordeeld, en Albert Ho Chun-yan. Hij had eerder schuld bekend en werd veroordeeld tot vijf jaar en twee maanden. Ze zijn veroordeeld wegens het 'aanzetten tot ondermijning van de staatsmacht' op grond van de Nationale Veiligheidswet.

Hongkongers herdenken de Tiananmenprotesten al meer dan 30 jaar. "Voor het overgrote deel van deze periode was het ondenkbaar dat de organisatoren van het evenement gevangen konden worden gezet voor hun vreedzame activisme," zegt Sarah Brooks van Amnesty International. "Maar deze uitspraak laat zien hoezeer Hongkong is getransformeerd in naam van de 'nationale veiligheid'."

Protesten op Tianamenplein

Met Tiananmen-wakes herdenken Hongkongers de gebeurtenissen van 4 juni 1989, toen Chinese troepen het vuur openden op mensen die vreedzaam demonstreerden voor politieke hervormingen op en rond het Tiananmenplein in Beijing. Minstens honderden en mogelijk duizenden mensen werden gedood. Nog eens tienduizenden mensen werden in heel China gearresteerd tijdens de daaropvolgende onderdrukking.

In de 37 jaar sinds dit harde optreden is elke discussie over het bloedbad in China zwaar gecensureerd. Op het Chinese vasteland was het herdenken van het neerslaan van de protesten op het Tiananmenplein vanaf het begin verboden. Maar in Hongkong kwamen jaarlijks menigten van honderdduizenden mensen bijeen in het centraal gelegen Victoria Park, om op vreedzame wijze de doden te herdenken.

"Deze veroordeling is een drievoudige tragedie. Voor de activisten die onterecht worden gestraft, voor de overlevenden en slachtoffers van het hardhandige optreden op het Tiananmenplein zelf, en voor de generaties Hongkongers die de ruimte wordt ontzegd om een van de meest ingrijpende gebeurtenissen in de moderne Chinese geschiedenis te bespreken," aldus Sarah Brooks.

Chow, Lee en Albert behoorden tot zeven leden van de Hong Kong Alliance in Support of Patriotic Democratic Movements of China. De groep werd in september 2021 op grond van de door Beijing opgelegde wet aangeklaagd wegens verschillende strafbare feiten. De activisten zitten sindsdien al jaren in voorarrest en is hun herhaaldelijk borgtocht geweigerd. Zij zijn door Amnesty International aangewezen als gewetensgevangenen.

Nationale Veiligheidswet

Amnesty International heeft herhaaldelijk haar zorgen geuit over het feit dat de in juni 2020 vastgestelde Nationale Veiligheidswet wordt gebruikt om maatschappelijke organisaties, journalisten, politieke activisten, academici en anderen te vervolgen.

“De vervolging van de Tiananmen-activisten legt de diepe angst voor afwijkende stemmen bloot die kenmerkend is voor het ‘nationale veiligheidsregime’ van Hongkong. Maar je versterkt de nationale veiligheid niet door mensen gevangen te zetten omdat ze vreedzaam de doden herdenken,” zegt Sarah Brooks. “De autoriteiten geloven misschien dat het straffen van prominente figuren anderen zal afschrikken, maar de geschiedenis leert dat de roep om waarheid en verantwoording niet verdwijnen simpelweg omdat dit wordt gecriminaliseerd.

Sinds corona geen herdenking meer

De laatste grote herdenkingswake in Hongkong vond plaats in 2019. In 2020 en 2021 werd dwake verboden, naar verluidt vanwege COVID-19. Sindsdien heeft de Nationale Veiligheidswet vreedzaam protest in de stad strafbaar gesteld – inclusief herdenkingen van het bloedbad op het Tiananmenplein.

Oproep Amnesty

Het vonnis is een belediging voor de nagedachtenis van de slachtoffers en een aanfluiting van de geschiedenis. De activisten van de Hong Kong Alliance hebben geen internationaal erkend misdrijf gepleegd en moeten onmiddellijk en onvoorwaardelijk worden vrijgelaten. Hun recht om in beroep te gaan tegen deze onrechtvaardige gevangenisstraffen moet worden beschermd.

https://www.amnesty.nl/actueel/tiananmen-activisten-veroordeeld-in-hongkong